

Tryckavlastande madrasser

Förslag till kravspecifikation för objektiv bedömning vid upphandling

Bakgrund

För att säkerställa patientsäkerhet och kvalitet vid upphandling av tryckavlastande madrasser rekommenderar vi att kravställningen utgår från verifierbara mätdata enligt svensk standard. Detta möjliggör en objektiv jämförelse av madrassernas faktiska förmåga att reducera vävnadstryck, oberoende av fabrikat eller teknisk lösning.

Konkret förslag till text i krav och utvärderingsunderlag finns på nästa sida.

1. Obligatoriska krav (Skall-krav)

Anbudsgivaren ska styrka madrassens prestanda genom att bifoga testrapport från oberoende testinstitut (t.ex. RISE) utförd enligt standard SS 876 00 13.

Madrassen ska klara följande gränsvärden (motsvarande nivån "Medel" i standardens prestandaskala) för att kvalificera sig för utvärdering:

- **Belastning 300 N – Normalpatient (Liggande):** Simulerar trycket från en normalviktig patient i ryggläge. Mäter madrassens grundläggande förmåga till tryckavlastning.
- **Belastning 600 N – Tyngre brukare / Sittfunktion:** Simulerar två kritiska scenarion:
  1. En tyngre patients tryck mot underlaget i ryggläge.
  2. Sittfunktion: En normalviktig patients tryck när sängryggen fälls upp.
Klinisk kommentar: Vid sittande koncentreras en stor del av kroppsvikten till sätet. Ett lågt mätvärde här är avgörande för att patienten inte ska "bottna" (slå igenom materialet) vid måltider eller omvårdnad i sittande läge.
- **Belastning 40 N – Hälar (Benutskott):** Simulerar trycket mot känsliga utsprång som hälar. Detta är ofta den mest kritiska punkten för trycksårskomst. Ett lågt värde indikerar att madrassen har god avlastande funktion för dessa punkter.

2. Tolkning av mätvärden och klinisk relevans

För att underlätta utvärderingen definieras mätpunkterna enligt följande kliniska relevans:

- **Belastning 300 N:** Tryckmedelvärde får ej överstiga: 45,0 mmHg
- **Belastning 600 N:** Tryckmedelvärde får ej överstiga: 69,0 mmHg
- **Belastning 40 N:** (Hälar/Benutskott): Tryckmedelvärde får ej överstiga: 69,0 mmHg

300 N motsvarar Normalpatient, liggande läge

600 N motsvarar Normalpatient, sittande läge / Tyngre brukare liggande läge

40 N motsvarar tryck från hälar och benutskott

Anbud som överskrider dessa värden diskvalificeras då risken för vävnadsskada bedöms som för hög.

3. Utvärderingsmodell (Mervärde för prestanda)

Anbud som uppfyller ska-kraven utvärderas enligt en prestandatrappa där lägre mottryck (högre säkerhet) premieras med ett fiktivt prisavdrag.

Mervärdet baseras på vilken prestandaklass (enligt SS 876 00 13) som madrassen uppnår vid respektive mätpunkt.

Förslag till krav- och utvärderingsunderlag, skum

1. Obligatoriskt krav (Ska-krav), skummadrass och hybridmadrass

För att säkerställa att offererade produkter uppfyller grundläggande krav på patientsäkerhet och tryckavlastning ska följande uppfyllas:

- Produkten ska vara testad enligt standard SS 876 00 13:2017 (eller likvärdig validerad standard) av ett oberoende testinstitut (exempelvis RISE).
- Fullständig testrapport ska bifogas anbudet.
- Madrassen får inte överskrida gränsvärdena för "Ej godkänd" i tabellen nedan under punkt 2. Anbud som överskrider dessa värden diskvalificeras.

2. Utvärderingsmodell (Tilldelningskriterier)

För produktgrupp kommer poäng (0–3 poäng) att tilldelas utifrån ert presenterade resultat i det genomförda testet enligt SS 876 00 13.

Poängen ligger till grund för ett fiktivt prisavdrag (mervärde) vid utvärderingen av anbudspriset. Syftet är att premiera produkter med dokumenterat goda tryckavlastande egenskaper som minskar risken för vårdskador.

Poängsättning sker utifrån tabellen nedan:

Belastning	Extra låg	Låg	Medel	Hög	Extra hög
Normalpatient (300 N)	< 30,0	30,0-34,9	35,0-39,9	40,0-44,9	>45
Tyngre brukare (600 N)	<45,0	45,0-52,9	53,0-60,9	61,0-68,9	>69
Benutskott (40 N)	<45,0	45,0-52,9	53,0-60,9	61,0-68,9	>69

Förslag till krav- och utvärderingsunderlag, luft

Funktionalitet och egenskaper

- **Krav:** Systemet får ej uppvisa tryckbortfall i bärtrycket under växlingsfasen mellan cellerna. Cellerna ska vara konstruerade så att nästa sektion fylls innan den föregående töms helt.
- **Verifiering:** Intyg från tillverkaren eller oberoende testrapport (t.ex. tryckkurva över tid) ska bifogas.
- **Krav:** Systemets mottrycket mot huden får inte öka linjärt med patientens vikt, dvs. att madrassen inte blir hårdare för tyngre patienter.
- **Verifiering:** Styrks med mätdata.
- **Krav:** Systemet ska ha en sittfunktion som ökar trycket vid sittande läge för att förhindra genomslag.
- **Verifiering:** Produktblad/Bruksanvisning.
- **Krav:** Systemet ska ha ett statiskt "Vårdläge" (Max/Autofirm) som ger en fast yta för att underlätta mobilisering, förflyttning och omvårdnad. Funktionen ska automatisk återgå till terapiläge (t.ex. efter 20–30 min) för att säkerställa att patienten inte blir liggande på hårt underlag.
- **Verifiering:** Produktblad/Bruksanvisning.
- **Krav:** Madrassen ska vara utrustad med en tydligt uppmärkt och lättåtkomlig snabbtömningsfunktion (CPR). Tömningstiden för att möjliggöra effektiv HLR får ej överstiga 20 sekunder
- **Verifiering:** Produktblad/Bruksanvisning.

Hygien

- **Krav:** Överdraget ska ha svetsade sömmar (högfrekvenssvetsning) för att eliminera risken för vätskegenomträngning via nålhål. Dragkedjan ska vara täckt av en skyddsklaff (droppskydd).
- **Verifiering:** Produktprov eller teknisk beskrivning.
- **Krav:** Överdraget som helhet, både över- och undersida, ska kunna maskintvättas i minst 95°C.
- **Verifiering:** Produktprov eller teknisk beskrivning.

Järven Health Care
Bromsvägen 3 · 891 60 Örnsköldsvik
Tel: 0660-22 28 50 · Fax: 0660-824 10
www.jarven.se · mailbox@jarven.se

